№ 65. Treschdeen, 13. augustâ. 1908.

Makſâ,
Jelgawâ ſanemot:
par gadu ... 2 rub. 20 kap.
par ½ gadu . 1 „ 20 „
par ¼ gadu . — „ 60 „

Par adreſes pahrmainu jamakſâ 10 kap.

Latweeſchu Awiſes.

Makſâ,
pa pastu peeſuhtot:
par gadu ... 3 rub. — kap.
par ½ gadu . 1 „ 60 „
par ¼ gadu . — „ 90 „

Uſ ahrſemèm 4 rub. 50 kap., 2 rub. 30 kap., 1 rub. 20 kap.

Iſnahk dimreiſ nedelâ.

Redakzija un ekſpedizija: Jelgawâ, Kangihſeru eelâ № 14.

87. gada-gahjums.

Sludinajumi makſâ: par ſihku rakſtu rindinu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Somijas jautajums.

Kâ „Düna-Ztg." raksta, iſ Peterburgas ſinojot ahrſemju laikraksteem, ka Somijas ſeims ar wiſâm balſim nolehmis, iſteikt protestu pret Kreewu waldibas rihzibu Somijas leetâs, kuras nodotas Kreewijas miniſtru padomes pahrſinâ. Zaur to ſadurſme ar walſts zentralwaldibu zkuwuſi nenowehrſchama.

Jautajumi, kuri Kreewu-Somu ſadurſmê wiswairs nahk ſwarâ, ir ſekoſchee:

1) Walſts waldibas praſijums, lai Somija peemakſâ 2½ milj. rubku preekſch ſaweenojuma lihnijas buhwes ſtarp Kreewijas un Somijas dſelſzeleem pee Peterburgas un preekſch ſchim noluhkam wajadſigâ tilta pâr Newu. Somi apgalwo, ka winus newar peeſpeeſt pabalſtit dſelſzeku, kuru buhwê Kreewijas robeſchâs.

2) Somijas peedaliſchanâs pee wiſpahrejeem walſts iſdewumeem preekſch armijas un flotes. Kamehr Kreewu waldiba praſa ikgada ſinamu naudas ſummu, kâ atlihdſibu par daſchus gadus atpakal atzelto kara klauſibu, Somi atſauzâs uſ ſawâm teeſibâm, turet ſawâ ſemê ſawu paſchu kara ſpehku un tamlihdſ ari tikai preekſch ſcha gahdat lihdſekkus.

3) Kreewijas miniſtru preſidentam ween peederoſchâ teeſiba, zelt Keiſara Majeſtatei preekſchâ ſinojumus miſâs leetâs, kas aiſkar walſts un Somijas kopigâs intereſes, un Kreewijas miniſtru padomes teeſiba katru reiſ iſſchkirt, kurſch jautajums pee ſchîs ſchkiras peeſkaitams.

Oktobriſtu organs „Goloſs Moſkwi" garakâ rakſtâ apſkata ſewiſchki jautajumu par 2½ milj. rubk. leelo makſajumu preekſch dſelſzeka un noteeſâ ſchinî leetâ Somu iſtureſchanos.

No ahrſemèm.

No Wahzijas. Rigas ſkroderſellis kâ ſlepkawa. Griesbades peldu weetâ noſchauts kahds peldu weeſis un tad aplaupits, kamehr otrs eewainots. Slepkawa iſbehdſis; winſch eſot ſkroderſellis no Rigas, Alfreds Janſons, dſimis Rigâ 1888. g. Waldibas eeſtahdes zer to dabut rokâ. Winſch dewees uſ Straſburgu. Tam, kas ſlepkawu ſaker, iſſolits 500 marku.

No Italijas. Breeſmoni. Kâ ahrſemju telegramas ſino, 20. augustâ (j. ſt.) 3 Italeeſchi pee robeſchu zeema Mojewras ſaſtapa muitas eekaſetaju Wahzeeti birſê paſtaigajotees ar wina jauno ſeewu, kura bij tuwu dſembibâm. Italeeſchi peeſehja muitas eerehdni pee koka, paſtrahdaja waras barbus pee gruhtâs ſeewas, tad uſſchkehrda winai wehderu, iſrahwa winas meeſas augli, nometa to wihram pee kahjâm un pehz tam paſchi aiſbehdſa. Drihſ peenahza ziti garamgahjeji. Tee ſeewu un winas behrnu atrada jau pagalam un peeſeeto wihru ahrprahtigu. Daſchas awiſes ſino, ka lopiſkos kaundarus jau iſdewees ſakert.

No Egiptes. Konſtituzijas jautajums. Wahrda pehz Egipte ſkaitâs ſem Turzijas ſultana. Bet ari tikai wahrda pehz. Wiſa ſemes pahrwaldiſchana pateeſibâ ir ſem Anglijas eerehdnu uſraudſibas. Kâ jau agrak ſinots — Egipteeſchi ari grib konſtituziju, kura pehdejôs gadôs nahkuſe tihri modê. Lai pahrrunatu ſcho jautajumu, Egiptes kedims eeradees Konſtantinopolê pee ſultana. Jadomâ, ka ſchim tagad Egiptes leetas puslihdſ weenaldſigas, tapehz galeja iſſchkirſchana gan buhs jagaida no Anglijas.

No Amerikas. Aſinainas ſadurſmes ſtarp baltajeem un melnajeem. Naw reti tee gadijumi, kur Amerikas baltee eedſihwotaji waijâ un nonahwê nehgerus. Ir iſboti daudſi likumi, lai ſtarp baltajeem un melnajeem nodibinatu ſatizibas un weenlihdſibas atſinu, tomehr baltee wehl weenmehr nehgerus uſſkata par ſemakeem radijumeem, ar kureem war iſrehkinatees uſ ihſu roku. Sewiſchki aſa ſadurſme iſnahkuſe Illineiſas walſtî, Springfildas pilſehtâ. Tur ſadufmotais puhlis kahdu deenu nodedſinajis wairak kâ 40 nehgeru mahjas. Wairak ſimtu nehgeru dewuſchees uſ apkahrtejeem nehgeru apdſihwoteem apgabaleem, lai organiſetu tur no melnajeem armiju, kura tad uſbruktu Springfildai. Dabujis par to ſinat, gubernators noſuhtija uſ pilſehtu ſtipru kara ſpehka nodaku, bet bijuſchi wairaki gadijumi, kur ſaldati brahkojuſchees ar nemeerneekeem un wehl paſchi peepalihdſejuſchi nehgerus guhſtit. Wairaki ſaldati atbrunoti un apzeetinati. Drihſ pehz tam waldiba atſinuſe par nepeezeeſchamu, eeweſt pilſehtâ kara ſtahmokli. Tas tomehr uſ nemeerneekeem atſtahjis maſ eeſpaida, ari tad nê, kad weetâm noſtahditi leelgabali. Daſchi waijatee nehgeri eebehguſchi kahdâ weeſnizâ, no kureenes ar weeſnizneeka palihdſibu tee aiſbehguſchi uſ tuwejo meeſtinu. Baltee weeſnizneeku par to noſchahwuſchi. Tas wiſs notizis 500 ſoku atſtatumâ no tâs mahjas, kur Linkolns dewis nehgereem pilſonu teeſibas. Pa nemeeru laiku krituſchi 7 nehgeri un 7 baltee; ſmagi eewainoti eſot pahri par ſimtu.

No eekſchſemèm.

Gutſchkows par tagadejo ſtahwokli.

Peterburgas Wahzu laikraksta „St. Pet. Ztg." lihdſſtrahdneekam bijuſe ſaruna ar domes oktobriſtu wadoni Gutſchkowu. Gutſchkows par tagadejo ſtahwokli walſtî iſteizees tâ: „Pee politiſka apwahrſchna parahdâs weenmehr jauni padebeſchi. Sinamas aprindas wehl weenmehr negrib aprast ar to, no ka newar iſbehgt. Daudſi wehl naw atmetuſchi zeribas, iſnihzinat likumdeweju domi. Schâs aprindas, zik drihſ ween eeſpehjams, prib pahreet uſ atklahtu uſbrukumu. Ar katru ſeſiju dome noſtiprinajâs weenmehr jo wairak, un tapehz ir nodomats eewadit zihnu pehz eeſpehjas jo drihſi. No waldibas puſes mums nekahdas breeſmas nedraud un waldiba domei nekahdu kawekku zeltâ neliks. Minetâs aprindas newedis zihnu pret domi ween, bet ari pret waldibu. Ne tikai dome, bet ari waldiba ir reakzionareem it kâ badſis azîs. Reakzijai ir 3 zeetokſchni: galma kamarika, walſts padomes labais ſpahrns un leelgruntneeki, kuri, eewehrojot preekſchâ ſtahwoſcho ſemſtwu paſchwaldibas reformu, daſchôs walſts apgabalôs baidâs, ka tos waretu iſzelt no ſedleem. Bailes no ſchîs reformas ir ſadſinuſchas tos galejâs reakzijas armijâ. Wiſu peenahkums, tiklab liberalâs ſabeedribas, kâ ari preſes u. t. t. ir — buht uſmanigeem pret preekſchâ ſtahwoſchâm breeſmâm un ſagatawotees uſ to nowehrſchanu. Rudens naw wairs tahku, kad ſahkſees uſbrukums pret domi un waldibu."

Tahkak Gutſchkows iſteizis domas, ka no rewoluzijas naw wairs ko baiditees. Seme wiſpahri un wiſâ leelumâ nomeerinajuſês. Waldiba daritu labi, ja iſrahditos augſtſirdiga un peelaiſtu atweeglinajumus. Atzeſot ſpaidu noteikumus, kuri wairs neſaſkan ar tagadejo ſtahwokli, waldiba neka neriſketu. Pateeſibâ ahrkahrteji noteikumi dodot atſewiſchkâm perſonâm rokâs tahdas pilnwaras, kuras gruhti ſajuhtamas ari koti mehreneem elementeem.

„Wibordſeeſchu" politiſkâs teeſibas.

Teeſas ſpreedumâ gan nebij teikts, ka „wibordſeeſchi" ſaudê ari politiſkâs, par peem. wehleſchanu teeſibas, tomehr kahdâ lihdſigâ leetâ ſenats iſſkaidrojis, ka ſchahds ſods atnem ari politiſkâs teeſibas. Un bijuſchee deputati jau pa eepreekſchejas iſmekleſchanas laiku reiſêm tikuſchi atſtahdinati no paſchwaldibas eeſtahſchu weetâm pilſehtâs un ſemſtwâs, kurâs tee bij eewehleti; laikraſtu redaktori tika atſtahdinati no ſawâm redaktoru weetâm; Minſkas apgabalteeſa pat atſtahdinajuſe kahdu ſwehrinatu abwokatu no wina peenahkumu iſpildiſchanas. Lai gan augſchejo likuma tulkojumu daudſ eewehrojami juriſti atſihſt par nepareiſu, tad tomehr tas paleek ſpehkâ, lihdſ kamehr ſenats naw dewis zita iſſkaidrojuma, waj ari likumdewejas eeſtahdes to naw atzehluſchas ar jaunu likumu. „Slowo" eeteiz treſchajai domei, lai ta uſſtahjâs par „wibordſeeſchu" teeſibâm.

Kolera.

Aſtrachanas gub. 7. augustâ ar koleru ſaſlimuſchas 57 perſonas un 34 miruſchas. Saratowas gubernâ 5. un 6. augustâ ſaſlimuſchas 91 un miruſchas 63 perſonas. Samarâ tai paſchâ laikâ ſaſlimuſchi 9 un miruſchi 6 zilweki. Niſchnij-Nowgorodâ 6. augustâ ſaſlimuſchas 14 un miruſchas 10 perſonas. Donas apgabalâ 6. augustâ ſaſlimuſchas 20 perſonas un miruſchas 5. Bakû 6. augustâ 2 koleras ſlimneeki miruſchi. Tifliſâ regiſtrets pirmais nahwes gadijums ar koleru.

No Peterburgas. „Wibordſeeſchu" iſlaiſchana. 6. augusta rihtu pehz plkſt. 6, no Peterburgas zeetuma, „Kreſteem," iſlaiſta weena daka no pirmâs walſts domes lozekleem. Uſ eelâm ap zeetumu bijis koti daudſ polizijas un ſlepenpoliziſtu. Jau 5. augusta wakarâ eeſlodſiteem atnemtas wiſas leetas, ari burtnizas ar bijuſcho deputatu peeſihmêm. Wiſas ſchâs leetas zeetuma preekſchneeziba atnehmuſe taî noluhkâ, lai tâs ruhpigi apſkatitu. Atſwabinaſchanas beenas rihtâ wiſas leetas atdotas atpakal. Ihſi pehz pulkſten 6 bijuſchos deputatus ſahkuſchi iſlaiſt no zeetuma. Kâ pirmais zeetumu atſtahjis M. J. Petrunkewitſchs, pehz brihtina bijuſchais preeſters Ognews, tad profeſors Lomſchakows u. t. t. Starp zitu deputati iſteikuſchees, ka wineem iſdewees ſakraht bagatus materialus par zeetumu eekſchejo dſihwi, kurus tee dariſchot ſinamus. Lihdſ ſchim atſwabinati 20 deputati. Pawiſam „Kreſtôs" winu bijis 26.

— **Baumas, kuras daudſ apſola.** Ar ſchahdu wirsrakſtu „Birſch. Wed." ſino, ka waldibai tuwu ſtahwoſchâs aprindâs eſot nodoms, walſts domes rudens ſehſchu ſahkumâ iſſludinat kahdu waldibas paſinojumu, kurâ uſſwehrſchot to, ka 17. oktobra manifeſta pamatprinzipi eſot nefatrizinami. Schahdu paſinojumu turot par wajadſigu ſabeedribas apmeerinaſchanai un zerot ar to iſſlihdinat baumas par waldibas reakzionareem plahneem.

— **Jauns iſgudrojums.** Kara inſcheneers Obſchtſchewſkis-Krugliks iſgudrojis dſenamo aparatu ar ſpahrneem, kuru weegli war peeſtiprinat pee kuras katras laiwas, lai to dſihtu. Peterburgâ, pee Petrowſka ſalas, 4. augustâ Oldenburgas printſcha klahtbuhtnê ſchis jaunais aparats tika iſmehginats, peeſtiprinot winu pee kahdas laiwas, kura tad pa uhdens wirſu noſkrehja 40 werſtis ſtundâ. Aparats dſen laiwu ar neleeleem ſpahrneem un ir 1½ ſirga ſpehku ſtiprumâ. Iſmehginajuma iſnahkums uſſkatams par ſpihdoſchu.

(Birſch. Wed.)

— **Tizibas maina.** „St. Pet. Zeit." raksta: Keiſariſkâ ſwitâ gadijees neparaſts notikums: generaladjutants knaſs Beeloſelſkis-Beeloſerſkis pahrgahjis no pareiſtizibas katoku tizibâ. Knaſs eſot 65 gadi wecs un 25 gadi jau peederejis pee Keiſariſkâs ſwitas. Winſch eſot prezejees ar nelaika ſlawenâ generała Skobelewa mahſu. Knaſs tâ tad atrodas tuwâ radneezibâ ar wiſaugſtakâm Kreewu ariſtokratijas gimenêm un aiſween ſpehlejis eewehrojamu lomu ari galma aprindâs.

— **Miniſtru preekſchneeks P. A. Stolipins** no ahrſemju zeļojuma jau atgreeſees Peterburgâ. Atwalinajumâ miniſtru preekſchneeks pawadijis gandrihſ 6 nedeļas un apzeļojis Wakar-Eiropas walſtis: Wahziju, Belgiju, Angliju, Norwegiju un Sweedriju. Miniſtru preekſchneeks zeļojis inkognito, lai kâ priwatperſona waretu labak eepaſihtees ar Wakar-Eiropas pilſehtu labeerihzibu.

— **Nahwe no tupelêm.** Peterburgâ nomirusi ar Sibirijas mehri walſtpadomneeka K. kundſe. Kâ „S. P. Wed." ſino, nahwe zehluſês no woiloka tupelêm, kuras nelaike pirkuſi Maſkawâ. Sehrga kundſei peelipuſi zaur rokas peeſkahrſchanos pee ſchâm tupelêm, kuras bijuſchas pagatawotas no ſaſtrguſchu lopu ſpalwas.

No Maſkawas. Slepenpolizija uſgahjuſe leelu blehdiſchanas leetu ar wezâm paſta un ſchtempelmarkâm. Blehditaju banda pehdejôs diwôs mehneſchôs pagumuſe iſplatit wairak kâ 6 miljonus iſtihritu wezu paſta un ſchtempelmarku no 5 kop. lihdſ 2 rubku wehrtibâ. Marku ihriſchana notikuſe Warſchawâ, iſplatiſchana Maſkawâ. Schai leetâ areſteti Maſkawas paſta kantora eerehdnis, diwi Maſkawas tirgotaji lihdſ ar diweem komijeem, diwi, kas uſpirka wezas markas Peterburgâ, diwas ſeeweetes un 20 Warſchawas Schihdi.

No Paides (Igaunijâ). **„Dumpineeki".** L. muiſchas ihpaſchneeks barons S. wehlâ wakarâ pa telefonu ſinojis aprinka preekſchneekam, ka wina muiſchai uſbruhkot 30 lihdſ 40 wihru leels apbrunojees dumpineeku pulks, un luhdſis apſardſibu. Aprinka preekſchneeks tuhlin iſſuhtijis uſ tureeni ſawu wezako palihgu ar 18 ſtraſchnikeem, kuri pehz puſotras ſtundas nogahjuſchi muiſchâ; bet wini brihnejuſchees, ka muiſchâ bijis pilnigs meers un no dumpineekeem nebijis ne wehſts. Wini pamodinajuſchi muiſchas kalpus un teem jautajuſchi, kur dumpineeki palikuſchi, bet tee brihnedamees atbildejuſchi, ka neweena dumpineeka neeſot redſejuſchi. Pehdigi kahds ſinajis paſazit, ka meſchſargs wakarâ pee upes redſejis diwus ſweſchus zilwekus, par kureem ſinojis kungam un kurus kungs domajis par dumpineekeem. Poliziſti gahjuſchi meklet dumpineeekus un pehdigi atraduſchi kahdu wiſâ aokahrtnê paſihſtamu ſchuhpu gukam, un tas bijis weens no abeem par dumpineekeem domateem wihreem. Wina eerotſchi bijuſchi tukſcha degwihna pudele un neaſs kabatas naſis. (Elu.)

No Witebſkas gub. Karjeras dehl. Pehdejâ laikâ uſ Maſkawas-Wentſpils dſelſzeka Witebſkas lihnijas notika wairaki mehginajumi iſlezinat no ſleedêm paſaſcheeru un pretſchu wilzeenus. Katrreiſ tas notika Lemenkas ſtazijas tuwumâ. Pehdejo reiſ akmeni bij uſwelti uſ dſelſzeka ſleedêm preekſch ahtrâ wilzeena peenahkſchanas. Bet dſelſzeka fargs Michailows bij pamanijis kauno nodomu un peeſtiprinajis pee ſleedêm aiſſardſibas petardes, kuru ſprahdſeeni darija maſchiniſtu uſmanigu uſ wilzeena aptureſchanu. Leetu tuwak iſmeklejot iſrahdijâs, ka akmenus uſ ſleedêm uſwehlis pats Michailows — karjeras dehl. 15 rubku mehneſcha alga bijuſe preekſch wina par maſu un tas wehlejees tikt par konduktoru paſaſcheeru wilzeenôs. Lai tiktu eewehrots no preekſchneezibas, Michailows iſgudrojis ſchahdu ļlihdſekli: uſwehlis pats uſ ſleedêm akmenus, bet tad pats par to poſinojis, uſſtahdamees tâ par wilzeena glahbeju. Michailows tagad apzeetinats un wina karjeras ſapni iſputejuſchi.

No Kijewas. No kloſteru dſihwes. Kahds Pantalejews,

kursch ilgus gadus nodsihwojis Kijewâ un labi eepasinees ar dsihwi Kijewas alu klosterî, Peterburgas laikrakstôs atstahsta gluschi netizamas leetas par muhku dsihwi un paraschâm. Weens no klostera archimandriteem (klostera preekschneekeem) Melkisedels, slawenâ Kijewas metropolta Arsenija Nikolska brahla dehls, noslihzis ne tikai preeksch muhka, bet pat preeksch kaut kura pasaules zilweka gluschi neparastâ kahrtâ. Leeta schahda: Nelaimes deenâ winsch suhtijis sawu apkalpotaju muhku uz Podolu (pilsehtas lejas dakâ) pee wihnuschneeka Kunderewitscha, no kureenes jaunais muhks pa stahwo krastu preeksch archimandrita nosteepis lejâ weselu maisu ar wihnu un uskoschameem. Upes malâ winu sagaidijuse klostera laiwa ar diweem brascheem airetajeem-muhkeem. Eesehdinajis laiwâ septinas pee polizijas peerakstitas netiklas seeweetes. archimandrits pats eeweetojees laiwas pakalgalâ pee stuhres un tad wisi pa straumei laiduschi uz leju uz klusu un weentuko sakumu weetu — Schukowa salu. Kas uz schis salas notizis, par to atlikuschees tikai mehmi leezineeki — wihna un schnaba pudeles un konserwu skahrda kastites. Atpakalbrauzot omuligo kompaniju pahrsteigusc nelaime. Wilnis apgahsis laiwu un wisi sakumneeki noslihkuschi. Winu lihki wehlak tikuschi isskaloti malâ pee tâs paschas Schukowa salas. „Prib. Kraj"

No Reweles. Swehrisks wihrs. 5. augustâ, kâ „Rev. Ztg." sino, kahds fabrikas strahdneeks usaizinajis sawu 20 gadus wezo seewu pabraukatees pa juhras lihzi ar laiwu. Kad nobraukuschi no krasta, wihrs, gribedams sawu seewu noslihzinat, eesweedis winu juhrâ un tad to turejis ilgalu laiku sem uhdens. Tomehr jaunajai seewai paloimejees israutees no nesswehra rokâm. Tad wihrs schahwis ar rewolweri, sawu upuri gruhti eewainodams kruhtîs. Eewainotâ eeweetota slimnizâ. Usbrukuma eemesls — greissirdiba: eepreekschejo nakti seewa neesot bijuse mahjâs.

No Igaunijas. Trihs behrni sadegušchi. No Katrinas draudses sino „Rev. Ztg.": 2. augustâ ap pusdeenas laiku semneeks Ansis Eidens ar sawu seewu aisgahjis uz lauku pee darba, pee kam sawas 3 meitas, 5, 3 un 1 gadu wezas, atstahjis pagalmâ pee seena schkuhna rotalajamees. Pehz kahdas stundas tehws ar mahti eeraudsijuschi, ka schkuhnis deg. Kad wini abi peesteiguschees pee nelaimes weetas, schkuhnis jau stahwejis leesmâs, no kureenes bijuschas dsirdamas behrnu waimanas. Uz masmo glahbschanu wairs nebijis ko domat, un tâ wini wisi trihs dabujuschi leesmâs galu. Eidens schkuhnî gulejis un rihtâ peezeldamees guku weetâ atstahjis sawu westi ar schpizkâm. Jadomâ, ka behrni seenâ rotalâdamees buhs usgahjuschi schpizkus un tos aisdedsinajuschi.

No Kalwarijas (Kaunas gub.). **Paskaidrojums.** „Latw. Aw." 63. numurâ nodrukaja is Leischu deenas awises „Vilnius Žinios" nepateesas sinas par Kalwariju. Raksta, ka „kauschu druhsmeschanâs pa grehku peedoschanas lailu bijuse tik leela, ka daschi no sapeeschanas slimi palikuschi un mahjâ ahrstejâs." — „Vilnius Žinios" № 163 nepareisâs sinas atsauza un raksta, ka tikai weens nabags ais nesinama eemesla noslihzis upê ar wisâm drehbêm un daschi swehtzeletaji pagihbuschi no leela saules karstuma. „L. A." raksta: sche tika notureti parastee „atlaidu (grehku peedoschanas) swehtki." Schahdu swehtku katoltizigeem nemas naw. Grehku peedoschanu katoltizigee war panahkt ikkatrâ katoliskâ basnizâ pee bikts krehsla zaur grehku suhdsescchanas sakramentu katrâ laikâ. Tatschu ari Kalwarijâ tahdu swehtku nebija. Tur tika swehtswinigi notureti Wisśw. Jumprawas Marijas apmekleschanas swehtki, uz kureem ikgadus sanahk koti daudz zilweku, jo sche, t. i. Kalwarijâ sir eerihkoti Kristus krusta zeli uz to wihsi kâ Jerusalemê, un Kalwarijas basnizâ ir brihnischkiga Deewa Mahtes bilde. Schogad deesgan daudz bija atnahkuschu ari Latweeschu katoltizigo no Alschwangas, Lehnâm, Schenbergas un Leepajas. Preeksch wineem tika teikti diwi latwisti sprediki. Wini dseedaja sawas latwiskas garigas dseesmas. Schi diwu tautu satikschanâs un weenprahtiba atstahja uz wiseem koti patihkamu eespaidu. Sche japeesihmê, ka katoltizigee swinigaki noturamos swehtkus sauz par atlaidâm jeb no Poku walodas par atpuskeem tapehz, ka par dalibnemschanu pee wineem katoku basniza peeschkir tizigeem atlaidas t. i. laizigâ soda atlaischanu. Katolis.

No Warschawas. Eewehrojams aisleegums. „Heroldam" telegrafê no Warschawas, ka ar sewischku tautas apgaismoschanas ministra zirkularu Poku tautibas skolotajeem aisleegts pasneegt mahzibu wehsturê un geografijâ. Zaur scho zirkularu wairak nekâ 100 skolotaju saudejot sawas weetas. Minetâ Wahzu awise pee schâs sinas peesihmê: „Ja schis aisleegums ari sihmetos tikai uz krona skolâm, ir tad winsch ir koti bahrgs!"

No Ribinskas. Negehligs behrnu patwerssmes direktors. Doktoru Makarowu, Sementowa un Baskakowa behrnu patwerssmes direktoru, kursch netiklibas noluhkâ leetojis 11 masgadigas, patwerssmê nodotas meitenes, wezumâ no 8 lihds 12 gadeem, un kursch patlaban atrodotees Peterburgâ, ismekletajs teesnesis pa telegrafu pawehlejis Peterburgâ bez kaweschanâs apzeetinat un suhtit uz Ribinsku. Makarows esot 65 gadi wezs sirmgalwis, jau ilgaku laiku stahwejis patwerssmes direktora amatâ un sawas „preekschsihmigâs dsihwes dehl" baudijis wisâ pilsehtâ leelu zeenibu. Pascham winam esot wairak peeaugušchas meitas.

No Nowotscherkaskas apr. Laupitaji. Naspopinskas stazijâ 11 apbrunoti wihri 8. augustâ aplaupijuschi dimus tirgotajus — weenam nolaupita nauda un dokumenti **63,000** rbl. wehrtibâ, otram **16,000** rbl.

Widsseme.

No Rigas. Noschahwees saldats. No 3. uz 4. aug., kâ „Rig. Rundschau" sino, Petera lehgerî kahds kahjneeku pulka saldats, Aleksandrs Lasarews, ar sintî eeschahwis sew sirdî. Paschnahwibas eemesls nesinams. Par scho gadijumu sinots Wina Keisariskai Majestatei, kâ ari Baltijas generalgubernatoram.

— **Latweeschu skatuwes beedr. organisazijas komisija,** peedalotees wairakeem skatuwes darbineekeem un ziteem, treschdeen, kâ „Ds. W." sino, notureja sawu pirmo sehdi. Sapulzi atklahja un wadija redaktors A. Benjaminsch. Sapulzeteem zehla preekschâ no Dubura, Freimana un ziteem teatra un preses darbineekeem isstrohdatu un ar interesentu sapulzê peenemteem statuteem sakkanotu papildu projektu atteezibâ uz beedribas teatru eeksehjo pahrwaldibu un akteeru materialâ stahwokla nodroschinaschanu. Pehz neleelâm debatêm, kuras wairak grosijâs ap projekta formelo pusi, sapulzetee, skaitâ pahri par 30, scho projektu peenehma weenbalsigi un nodewa to sewischkai redakzijas komisijai, kurai projekts galigi jaredigê un 8 deenu laikâ jaeesneedz registreschanai.

— **Par alus daritawu „Waldschößchen"** „D.-Z." sino, ka schai alus daritawai paschai naw uslikts it nekahds sods. Sodîti tikai tschetri aldari ar 54,000 rbl. par tihschu nepareisu sinu doschanu pehdejo 5 gadu laikâ. Tomehr schis ir ari tikai administratiws solis. Suma neteek samaksata un nepareisas aldaru sinas teek apstrihdetas, tadehl galigu spreedumu schinî leetâ warês dot tikai tad, kad teesas zeltâ leeta buhs isschkirta.

— **Awise aisleegta.** Wahzu liberalâ awise „Rigasche Neueste Nachrichten" 8. augustâ uz augstakâs administrazijas pawehli flehgta pa kara stahwokla laiku. Awise aisleegta par kahdu rakstu, kas eeweetots 205. numurâ pehz Maskawas laikraksta „Golos Moskwi."

— **Teesai nodots skolens.** Bijuschais Aleksandra gimnasijas augstako klasu skolneeks Nikolajs Baskakows, 17 g. wezs, nodots teesai par amatu personas aisskahrschanu wahrdeem un darbeem. Baskakows eegahjis 1906. g. 1. februari Aleksandra gimnasijas kanzlejâ, kur isteizis protestu pret wina un wina zitu beedru isslehgschanu no schâs mahzibas eestahdes, ko darijis daschadi trokschnodams un nepeeklahjigi uswesdamees. Kad kanzlejâ eenahza gimnasijas direktors Oppokows un apsauza trokschnotaju, pehdejais nosauza direktoru par „ganu" un bez tam wehl metâs uz winu pazeltâm duhrêm. Zeltâ gadijâs gimnasijas apkalpotajs, kursch gan tahlaku inzidentu nowehrsa, bet par to ari dabujis tik stipru gruhdeenu kruhtîs, ka uz reis pakritis gar semi. Baskakows apsuhdsets uz 285. un 286. pantu 1. dakas pamata, pehz kuru noteikumeem wainigais war tikt sodits ar zeetuma sodu no 8 mehneschem lihds 2 gadeem. Schi apsuhdsiba, kâ Rigas laikraksti sino, nahks drihsumâ Rigas apgabalteesas preekschâ.

— **Teesu darbibas statistika.** No 1. janwara lihds 1. julijam, t. i. pusgada laikâ pa wisâm trijâm Baltijas gubernâm kara teesa noteesaja: 126 personas uz nahwi, pee kam pee 36 nahwes sods ispildits zaur noschauschanu waj pakahrschanu; pee spaidu darbeem noteesati — 244; noseedsneeku pahrmahzischanas nodakâs — 36; uz nometinaschanu Sibirijâ — 29; uz daschadu laiku zeetumâ — 31; ar zeetokschna sodu — 1, un attaisnoja 272 apsuhdsetos. — Peterburgas teesu palata noteesaja: 38 zeetokšnî; 7 — pee spaidu darbeem; 5 — noseedsneeku pahrmahzischanas nodakâ; 4 — uz nometinaschanu; 19 — zeetumâ; 13 arestâ; 7 masgadejos noseedsneekus winu wezaku usraudsibâ jeb masgadeju noseedsneeku labaschanas eestahdês. — Apgabalteesas, isteesajot swarigakas apsuhdsibas, noteesaja: pee spaidu darbeem 91; noseedsneeku pahrmahzischanas nodakâs 119; zeetumâ 156; arestâ 54; ar naudas sodu 40; zeetokšnî 8; wezaku usraudsibai nodots 1; klosterî 1 un ar basnizas sodu sodits 1. Tâ tad pa wisâm trijâm gubernâm 6 mehneschu laikâ noteesatas pawisam 1068 personas.

— **„Zihna,"** kâ „Rigasche Zeitung" raksta, wehl isnahkot, lai gan weenmehr retak. Pehdejais numurs esot 97. Pirmajâ rakstâ esot issazitas domas, ka sozialisti neesot nekad tizejuschi tam, ka rewoluzija tik ahtri waretu rimtees. Tagad „beebreem" wajagot „liktees uz sinatnisko sozialismu un isplatit to masas widû. Par rewoluziju tagad neesot ko domat. Newarot sinat, waj Kreewijâ neusnahkot tahds pat laikmets, kâ Wahzijâ pehz 1848. gada. Zitôs masakôs raksteenôs teekot issazitas domas, ka sozialistu agitazija palikuse lehnaka, ka „beebri" kkuwuschi weenaldsigi, ka wairojotees schuhpiba un truhkstot naudas. — Kaut sozialisti buhtu bijuschi pee sawu spehku nowehrteschanas tahdi pat 1905. gadâ, kâ tagad, tad Baltijai nebuhtu bijuse japahrdsihwo rewoluzijas wehtra ar winas sekâm — nelaimi un afarâm!

— **Latweeschu Izglihtibas beedribas sehdê** 8. augustâ, kâ laikraksti sino, peenemta beedribas skolu komisijas instrukzija, kura schim komisijâm usdod pahrsinat beedribas skolas. Beedribas nodakâm bija isstrahdatas ihpaschas instrukzijas, pehz kurâm nodakas bibinamas tur, kur wismaz beedribai jau ir 10 ihsti beedri. Makfa nemama no ihsteem beedreem 3 r. un no weizinatajeem 1 rubli. Katra nodaka makfâ zentralei 10 proz. no saweem teescheem eenehmumeem. Par sapulzêm un nolehmumeem nodakâm japeesuhta protokolu noraksti zentralbeedribas waldei, kurai teesiba peedalitees nodaku sapulzês, pahrraudsit un rewidet winu darbibu katrâ laikâ. Pehz tam sapulze peenehma un apstiprinaja beedribas waldes darbibu, sihmejotees uz nodaku nodibinaschanu Birschôs, Lihwanâ, Rehsekne, Kolupâ, Rigas juhrmalâ un Mihlgrahwî un par daschu skolu dibinaschanu, par ko jau sinots. Nodoms, atwehrt Rigas juhrmalâ puisenu un meitenu progimnasijas, atrada sapulzê wisai dsihwu interesi. Nolehma drihsumâ sasaukt beedrenu sapulzi un eezelt dahmu komiteju, kura lai ruhpetos par skolenu pansionatu eerihkoschanu.

— **Paschnahwiba.** Peeltdeen 85 gadus wezâ Julija Anna Retscha islehza pa logu no sawa dsihwokla nama treschâ stahwa. Nelaimigâ bij uz weetas pagalam. Paschnahwibas eemesls neesot sinams. L.

— **Rigas Latweeschu beedribas intendantu Puhpolu,** kâ „R. Aw." sino, meerteesnesis sauzis pee atbildibas par neusmanigu apeeschanos ar uguni, zaur ko izzehlees ugunsgrehks un nodedsis Latweeschu beedribas nams. Leetu ismeklejot israhdijees, ka Puhpols naw wainigs un meerteesnesis winu attaisnojis.

No Smiltenes. Jauna awise. Weetejais grahmatu tirgotojs un drukatawas ihpaschneeks Peters Gailits nodomajis isdot Smiltenes meestinâ nedekas awisi ar nosaukumu „Smiltenes pastneeks". (R. Westn.)

No Madleenas. Sche ap basnizu sabuhwets daudz nameku, kas dod meesta isskatu. Draudses skolâ otree skolotaji koti beeschi mainâs, atkal par tahdeem tika peenemti Needras un Oschin kgi, abi nule kâ beiguschi Walmeeras skolotaju seminaru. s—

No Westeenas. Par tejeenes draudses skolas II. skolotaju peenemts Sudraba kgs no Kuldigas seminara. Scho draudses skolu apmeklê 25—30 behrnu. Lihds schim II. skolotaja weetu ispildija seeweetes ar gimnasijas isglihtibu, bet tas newilka. Alga 200 rbl. pee wisa brihwa. P.

No Wez-Peebalgas. 3. augustâ sarihkotais leelais konzerts isdewâs it brangi, bet leetaina laika dehl bij masâ mehrâ apmeklets. — Uz Upites skolu pahrnahks par II. skolotaju lihdschinejâ Ogrenu skolas II. skolotaja, Eewin jkdse, nelaikes Pilsehtneek weetâ. Ass.

No Zehsim. Nepeedodama nolaidiba. Zehsu apkahrtnes eedsihwotaji, kâ „R. N. N." sino, pee aprinka preekschneeka palihga greesuschees ar suhdsibu, ka weetejâs leprosorijas slimneeki apkahrtejôs meschôs ejot sehnot un zaur to apdraudejot weselos zilwekus ar breesmigo slimibu. Aprinka preekschneeka palihgs sinoschot par scho leetu gubernatoram.

No Bekawas muischas. Nelaimes gadijums. Schis muischas arendatoram Otto Lukinam brauzot 4. augustâ sahzis trakot sirgs. Wahgeem gahschotees pats brauzejs tik nelaimigi iskritis un sadausijees, ka bijis uz weetas pagalam. Puisens, nelaika radineeks, kursch ari bijis lihdsi un ari no wahgeem iskritis, par laimi palizis dsihws. „R. Aw."

Kurseme.

No Leepajas. Laupitaju apzeetinaschana. 1906. g. janwarî eenahza 5 ar rewolwereem apbruojuschees wihri Bahrtas pagasta namâ, weetneeku sehdê un pawehleja wiseem klahtesoscheem, tos ar rewolwereem apdraudedami, zelt „rokas augschâ", nolaupija no galda 75 rubkus un tad ne no weena netrauzeti eegahja tuwejâ meschâ. Pee pagasta nama bij sanahkuschi darischanâs laba teesa pagasta lozekku, bet tee ar tukschâm rokâm neusdroschinajâs laupitajeem pakal dsihtees. Tagad aprinka preekschneeka wezakais palihgs Gutmanis arestejis wisus peezus usbruzejus, kuri israhdijâs par Leepajâ dsihwojoscheem Bahrteneekeem. (Ds.)

— **Breesmiga mihlestibas tragedija.** 17 gadus wezâ Sofija K. bijuse paslepeni saderinajusês ar kahdu jaunekli, bet winas tehws, negribedams schkirtees no weenigâs meitas, neatkahwis winai prezetees, kaut gan pret winas lihgawaini isturejees draudsigi. 7. augustâ jaunawa aisgahjuse pee sawa lihgawaina un komehr tas nebijis istabâ, eeschahwuse sew lodi galwâ. Kad eesteidsees lihgawainis, wina mirdama tam sakimuse rokâs. Lihgawainis pehz schi gadijuma wahrigi saslimis, lihgawas tehws palizis ahrprahtigs. Atstahtajâs wehstulês nelaike, kâ „L. Z." sino, sakot, ka wina nonahwejâs dehl tehwa aisleeguma winai prezetees.

No Kasdangas. Wahzu kolonisti uz dsihwi sche gan nepaleek un pehz ihsaka waj ilgaka laika dodâs atpakal uz tureni, no kureenes atnahkuschi, tomehr daschi weetejee leelgrunneeki tikpat nemitigi atkal nopuhlâs ar jaunu kolonistu wahlschanu schurp. Tâ Kasdangas muischâ nupat eeradušchâs atkal ap 20 gimenes. Tâ ka truhkst telpu, kur schahdu pulku atzeletaju eeweetot, tad pagaidam tee sadsihti weetejâ krogâ kur nu juhk un kustâs apmehram tapat, kâ Tschiganu lehgerî. (L.)

No Nigrandas. Kolonistu dsihwe. Gan dsirdeja reiz awisês runajam, ka muischas ihpaschneeks Kauls neturetschot wairs Wahzu kolonistus, bet schimbrihscham tee wehl sche peemiht. Kolonisti eekorteleti Jurgu muischâ. Winus nodarbina pa leelakai dakai meschâ un pee kalku zepkeem, jo pee zeeta semes darba tee newar turet kalpeem lihdsi, naw to paradušchi. Tapat ari tee newar peerast pee muhsu strahdneeku baribas, bet leeto tikai weeglus ehdeenus, kâ peenu, olas u. z. Ari apgehrba sinâ tee atschkirâs no muhsu laudim, atgahdinadami sweschus eenahzejus (peem. kolonistu seewas staigâ katuna swahrkôs un basâm kahjâm). Kahda kolonista puika, kas salihgts L. mahjâs par ganu, ari newar lehti eedsihwotees muhsu ganu dsihwê: posts rihtôs ar agru zelschanos, newar peerast ari pee lauschu ehdeena u. t. t. Wispahri war redset, ka kolonisteem muhsu darba apstahlki naw pa sobam un pa spehkam. Aiz ta eemesla ari winu istika isnahk plahna. War tomehr sagaidit, ka winu behrni, kas nodoti pee Latweescheem, peeradîs pee jaunajeem apstahkleem un cemahzisees ari Latweeschu walodu, komehr wezee, ja neaisees atpakal, joprojam neatradîs muhsu dsihwê nekahdu droschu atbalstu. (L.)

No Grobinas. Komisars eewainots. Pirmdeenâs Grobinâ ir parasti „kegelbahna" wakari. Ari schonedel' tahds notika. Wiss gahja labi lihds otrdeenas rihtam, bet tad ap pkkst. 7. notika wahrdu maina starp ulanu ofizeeri Lundbergi un semneeku leetu komisaru baronu v. d. Roppu. Wahrdu mainai peenemotees, barons v. d. Ropps apwainoja

min. ofizeeri darbeem, uſ kam pehdejais uſ baronu ſchahwa 5 reiſes no rewolwero. Barons v. d. Ropps eewainots ſahnôs un kahjâ un tagad atrodâs Leepajâ „Betanijas“ ſlimnizâ. (Dſ.)

No Dundagas. Pagaſtwaldes rewiſija. 23. un 24. julijâ weetejais ſemneeku leetu komiſars lihdſ ar nodokļu inſpektoru rewideja pagaſtawaldi. Pee rewiſijas ſewiſchku wehribu reegreeſa pagaſta nodokļu peedſihſchanas leetai. Nebuhs ari laikam neweenâ pagaſtâ tik daudſ nodokļu parahdu, kâ Dundagâ; to ſkaits ſche apm. pee 20,000 rbl. Pagaſtawalde zaur to eeſtiguſi galejâ naudas truhkumâ. „W. A.“

No Wez-Auzes. 11 gadu wezs dedſinatajs. Namu ihpaſchneekam Rudſenim nodedſis zuhku ſtallis, pee kam ſadeguſchas ari 2 zuhkos. Pee iſmekleſchanas, kâ „B. T.“ ſino, iſrahdijees, ka uguni peelizis kahds 11 gadus wezs ſehns aiſ atreebibas par to, ka winam tikuſchas atnemtas 27 kop. naudas, kuras winſch bij ſadſis. Tahlak puika atſinees, ka winſch jau pirms peezi gadeem ſawam audſchu tehwam Behnes pagaſtâ aiſdedſinajis kahdu ehku.

No Bruknas, Bauſkas apriņķi. Weza noſeeguma atklahſchana. 1894. gada 26. ſeptembrî uſ weetejâs Pridikes puſmuiſchas lauka ſem apkritušcha linu weſuma atrada puſmuiſchas nomneeka, Jehkaba Bruntala lihki. Scho notikumu atteezigâs eeſtahdes toreiſ notureja par weenkahrſchu nelaimes gadijumu un tapehz ari tahlaku iſmekleſchanu iſbeidſa. Schinîs beenâs turpretim weetejais uradniks, kâ laikraſti ſino, dabuja ſinat, ka Bruntals no wina paſcha dehla Andreja zaur tihſchu weſuma apgahſchanu tizis noſists. Tuhlin eeſahkta jauna iſmekleſchana. Apwainotâ ſlepkawas ſeewa iſteiza, ka kahdus ſeptinus gadus atpakaļ winas wihrs dſehrumâ winai ſtahſtijis, ka toreiſ linu weſumu eſot tihſchi apgahſis, lai tehwu noſiſtu.

No Sihpeles. Nelaimes gadijums. 28. julijâ weetejôs Melpauſchôs ſtrahdneeks Kriſtaps Brambergs, ſmehrejot labibas plaujmaſchinu, pakrita ſem winas, pee kam aiſſuhgtee firgi eeſahka ſkreet. Nelaimigais tika wahrigi eewainots un leelas mokas zeeſdams drihſ pehz tam nomira.

No Bukaiſchcem. Sadraudſigas beedribas atklahſchanas ſwehtki, ſwehtdeen, 3. augustâ, pulzinaja Krahj-Aiſdewu kaſes namâ milſum daudſ publikas. Pehz nodſeedatâs walſts himnas beedribas preekſchneeks Dombrowſkis nolaſija ihſu apſweikumu. Bukaiſchneeki beedribu ſinâ pehdejôs gadôs bijuſchi ſehrdeeniſchi. Preekſch gadeem teem bijuſe ſawa „Labdarigâ beedriba“, bet ta ſawu laiku pahrdſihwojuſe un iſnihkuſe. Pehz tam atlikuſe tikai weetejâ Krahj-Aiſdewu kaſe. Tagad, kur muhſu dſimtenes debeſis pamaſam noſkaidrojâs, Bukaiſchneeki pulzejuſchees uſ jaunos ſaweeſigas beedribas dibinaſchanu. Pagaſta otrâ ſkolotaja Kaſwanda ſaſtahditais koris deeſgan gludi nodſeedaja wairak dſeeſmas. Goda meeloſtâ peedalijâs ap 120 perſonu. Runu un weſelibas uſſaukumu bij ahrkahrteji daudſ. Te peewilzigi bij tas, ka runas iſaizinaja opoſiſiju, kura jauno beedribu tuhlin ſohka apkarot, tai pahrmeidama neſatizibas garu, ſchkelſchanâs kohri u. t. t. Wakarâ ſahkâs ſwehtku teatra iſrahde ar Aſpaſijas dimzehleenu dramu „Seltite“ un Rud. Blaumana joku lugu „Sagki“. Abu lugu kopſpehle noriteja teizami. Iſrahde bija galigi iſpahrdota. Swehtki beidſâs ar balli. Pa wiſeem trim rihkojumeem eſot pahrdotas aptehram 1000 biletes un brutto eenehmums ſneedſotees pee 450 rbl. (Dſ. W.)

No Dobeles apgabala. „**Salumu balles**“ ſche pehdejâ waſarâ nahkuſchas uſ deenas kahrtibas. Nepaeet gandrihſ neweena ſwehtdeena, kad iſtruhktu ſchahda tihra iſrihkojumi. Lai pehz eeſpehjas wairak publikas peewilktu, tad ſalumu balku iſrihkotajs — galwenâ kahrtâ dſeedaſchanas beedribas — uſſtahjâs ar daſchâm dſeeſminâm. Pateizotees jaukam un iſdewigam laikam naw ſajuhtams apmekletaju un prahwa eenehmuma truhkums. Atteezigâs eeſtahdes labpraht un beſ leeleem kawekleem iſſneedſ iſrihkotajeem wajadſigâs atkaujas, — kâ domajams tapehz, ka lihdſ ſchim wehl naw notikuſchi ne maſakee kahrtibas trauzejumi no ſalumu ſwehtku weeſu puſes. Wiſpahrigi jaſaka, ka agrak uſtraukſtee eedſihwotaju prahti eewehrojamâ mehrâ nomeerinajuſchees, laupiſchanas jau ilgaka laiku aprimuſchas, iſnemot tikai neezigas ſahdſibas, kuras neiſpaliſa ari agrakôs meerigôs laikôs. Ikdeenischkâ dſihwe rit ſawâ paraſtajâ tempâ. Tadehļ wehlams, ka ſemē paſtahwoſchais kara ſtahwoklis tiktu pehz eeſpehjas drihſâ laikâ atzelts. (Dſ. W.)

No Jelgawas.

Deewkalpoſchana Sw. Annas baſnizâ ſwehtdeen, 17. augustâ, plkſt. 10 no rihta, ſpred. mahz. Fr. Bernewitzs. Uſſaukti: Janis Amatneeks ar Annu Rehwald; Anſs Kandihs ar Liſetti Stumbre; Johans Wilhelms Taurens ar Annu Liſetti Waſdik; Anſs Sardewitſch ar Trihni Emiliju Putnuehrglis. Miruſchi: Lawihſe Wihtin 70 g. w.; Johans Griſchmans 68 g. w.; Roberts Kurneps 18 g. 8 m. w.; Willis Fingers 2 g. 9 m.

Deewkalpoſchanas Jelgawas pilſehtas draudſes Nikolaja baſnizâ: ſwehtdeen, 17. augustâ, pulkſt. 1/2 10ôs no rihta, mahz. Reinhards. Uſſaukti: Andrejs Ludwigs Tehtinſch ar Trihni Emiliju Platais; Johans Wilhelms Taurens ar Annu Liſeti Waſdik; Karlis Heinrichs Seebergs ar Annetti Minnu Paucker; Karlis Matiſons ar Annu Zihrul; Janis Amatneeks ar Annu Rehwald; Johans Jurkewitz jeb Jurkel ar Liſetti Johannu Malwini Todleben dſim. Kreiſler; Janis Gudets jeb Lukats ar Linu Gotlihbi Pihladſ. Miruſchi: Dahrta Bendrup 68 g. w.; Emilie Mellaus 6 n. w.; Radolfs Tetters 35 g. w.

Kurſemes herzogu arkiws jau no ſeneem laikeem ſtahw Jelgawas pilî 7 leelôs ſkapjôs, gubernas waldes telpâs, kur to pahrſinaja ihpaſchas perſonas. Pehdejâ laikâ Kurſemes muiſchneeki greeſuſchees atteezigâ weetâ ar luhgumu, lai arkiwu nodotu winu pahrſinâ un atkoutu to pahrweſt no pils uſ Jelgawas muiſchneezibas namu. Sahkâs ſarakſtiſchanâs ſtarp daſchadeem reſoreem, kuri ſchaî leetâ eeintreſeti, peem. ar kora un teeſleetu miniſtrijâm. Katrs no teem gribejis arkiwu dabut pee ſewis. Pehdigi tomehr, kâ Birſch. Wed.“ ſino, nolemts, Kurſemes herzogu arkiwu, kuram teek peeſchkirta leela wiſpahreja walſts noſihme, galigi pahrweſt uſ Peterburgu un peeweenot to walſts padomes plaſchajam arkiwam. Pehz eepreekſch uſſtahdita aprehkina ſchi pahrweetoſchana iſmakſaſchot tikai kahdus 155 rubkus. Wahzu preſe ar ſchohdu lehmumu koti nemeerâ. Arkiwam, pehz winas domâm neeſot gluſchi it nekahdas wiſpahrejas walſts noſihmes; tam warot buht tikai kahda weeteja noſihme.

Wahrigi eewainots ſwehtdeen pehz puſdeenas Akziſes eelâ kahds N. N. Leeta ihtumâ ſchahda: no kahdas tureenes dſehreenu pahrdotawas iſſkrehjuſchi wairaki eedſehruſchees wihreeſchi un ſahkuſchi ar naſcheem turpat uſ eelas kautees. Kad gorodowojs mehginajis winus iſſlihdinat, kahds no teem uſbruzis winam ar naſi, to weegli eewainodams un tad metees behgt; tad uſbruzejs neapſtahjees, gorodowojs uſ winu iſſchahwis un to wahrigi eewainojis. Tas nogahdats pilſehtas ſlimnizâ. Maſ zeribas, ka winſch iſweſelofees. —aze—

Ugunsgrehks. Naktî uſ ſwehtdeenu bij iſzehlees ugunsgrehks Petera eelâ W. gruntsgabalâ. Pateizotees degoſchu materialu pahrpilnibai un tadehļ ka dſehſchanu koti kaweja uhdens truhkums, apkahrtejâs koka ehkas drihſ ween ſtahweja gaiſchâs leeſmâs. Pawiſam waj pa puſei nodedſa kahdas 4 ehkas. Saudejumi prahwi, kuri, kâ dſird, tikſchot ſegti zaur apdroſchinaſchanu. Ari koti leelâ mehrâ zeetuſchi tee eedſihwotaji, kuru mantiba naw bijuſe apdroſchinata; ta wiſa pa leelakai daļai ſadeguſe waj ſalauſta. Daſcheem ihreneekeem mantas bijuſchas apdroſchinatas. Par ugunsgrehka zehloni melſch daſchadi. Sihkaku ſinu truhkſt. —j—

Kaktu ahrſti. Pehdejâ laikâ koti beeſchi laikraſtu ſludinajumôs teek peedahwatas ſahles pret daſchadâm ſlimibâm, ſewiſchki pret dſimumu ſlimibâm. Sludinataji apgalwo, ka winu lihdſekli ir lehti un droſchi, taut gan pateeſibâ tee nereti ir pawiſam maſwehrtigi. Leelakâ daļa ſludinataju, kâ Dr. L. raſta „Latwijâ“, neeſot pat nemaſ ahrſti, bet tikai iſbijuſchi apteekneeku palihgi, kuri iſmantojot lehttizigo publiku. Lai ſcho kaunumu nowehrſtu, tad galwas pilſehtas ahrſtneezibas pahrwalde daſcheem laikraſteem peeſuhtijuſe uſaizinajumu, neuſnemt ſludinajumus par daſchadeem ahrſtneezibas lihdſekleem.

Wiſjaunakâs ſinas.

Peterburgâ, 11. augustâ. Augſtakajôs ſeeweeſchu kurſôs wakar atrada kahdâ ſtikla kaſtê, kas nolemta gindenu uſglabaſchanai, 6 peelahdetas bumbas.

Marienbadâ, 23. (10.) augustâ. Kreewijas ahrleetu miniſtris Iſwolſkis iſ Karlsbades ſche eeradâs un ſarunajâs ar kehninu Edwardu.

No Makedonijas ſino, ka tur Bulgari ſarihkojot demonſtrazijas pret Jaun-Turkeem.

Iſ Maſ-Aſijas nahk ſinas par Kurdu proteſteem pret jauno Turzijas waldibas kahrtibu.

Iſdew. un redaktors: Latw. Dr. Beedr. tagadejais preſidents **Th. Doebner.**

Redaktors: **J. Weissmanis.**

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla Jelgawâ.

A. Breeſcha dibinatâ
Latw. Laukſaim. Ekonomiſkas Sabeedribas
Wihreeſchu un Seeweeſchu Tirdſneezibas Skola
(ar krona ſkolu teeſibâm)
Jelgawâ.
Uſſwemſchanas ekſameni 16. aug., pehzekſameni 18. aug., mahzibu ſahkums 20. augustâ. Peeteikſchanâs un tuwakas ſinas **ſkolas kanzelejâ Katolu eelâ № 44,** Laukſaimneez. Beedribas jaunajâ namâ.

Priwata
ſeeweeſchu gimnaſija
ar krona ſeeweeſchu gimnaſiju teeſibâm
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 68.
Mahzibas preekſchmeti teek paſneegti **kreewu walodâ** pehz krona ſeeweeſchu gimnaſiju programas, peeſkaitot **latweeſchu, wahzu, frantſchu** un **anglu walodas.** Par anglu walodu jamaksâ ſewiſchki.
Uſſwemſchanas ekſameni uſ ſagataw. I., II., III. un IV. klaſi no **12.—20. auguſtam. Mahzibu ſahkums 20. augustâ.** Skolneetſchu peeteikſchanâs katru deenu no 10—1 pehz puſdeenas ſkolas telpâs.
Elisbete Kleinberg.

Wirsſkolotaja J. Preedes
I. ſchk. ſeeweeſchu ſkola
ar **pilnu gimnaſijas kurſu**
Jelgawâ, Eſera eelâ № 11.
Skolai ir krona ſeeweeſchu gimnaſijas programa. Sinibas mahza kreewu walodâ. Wahzu un frantſchu walodas jamahzâs wiſâm. Frantſchu walodu mahza ari ihpaſchâs grupâs preekſch eeſahzejâm. Teek paſneegta ari latweeſchu waloda.
Schogad no jauna teek atwehrtas ſagatawoſchanas un VI. klaſe.
Skolas nauda ſagat. kl. 15 rbl., I. kl. 17½ rbl., II. kl. 20 rbl., III. kl. 22½ rbl., IV. kl. 25 rbl., V. kl. 30 rbl., VI kl. 35 rbl. par puſgadu. Tautſkolotaju meitâm puſmakſa. Ja ſkolâ 2 mahſas, tad weenai puſmakſa; ja 3 mahſas, tad weenai ſkola par brihwu. Kas wehlâs mahzities anglu walodu, waj muſiku, tad par to ihpaſchi japeemaksâ.
Eeſtahſchanâs ekſameni ſahkſees 11. aug. Pehzekſameni buhs 16. aug. Mahziba ſahkſees 18. aug.
Peeteikſchanos peenem katru deenu no plkſt. 9—2.

Doles nehgus
peedahwâ par lehtâm zenâm
A. Barinſch,
Katolu eelâ № 38.

Skolneeku wadmalu
peedahwâ jo leelâ iſwehlê
J. Cäsarewitsch,
drehbju, audeklu un welas pahrdotawa
Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 11.

Laukſaimneezibas beedriba „Druwa“
ſarihko **28.** un **29. ſeptembrî** 1908. ſawâs telpâs
dahrſa anglu, ſaknangu, labibas ſehklu un **anglu wihnu**
iſſtahdi.
Tuwakas ſinas iſſuhta iſſtahdes komiteja uſ peeprasijumu.
Adreſe: Krona Behrſmuiſchas „Druwas“ iſſtahdes komiteja, zaur Lihwbehrſi M. W. dſelſz.

Jelgawas Krahj-Aiſdewu Kaſes kantoris
atrodâs tagad blakus jaunbuhwetâ namâ.
Atwehrts darbdeenâs no plkſt. 10—2.
Walde.

Union Horlogère.
Genfes pulkſteni ir tomehr labaki kâ ziti, kâ agraki tâ ari tagad, kâ **lehtuma,** tâ ari labuma ſinâ, tadehļ ikkatram ir eeteizams eegahdatees tikai **Union Horlogère** pulkſtenus no wiſjaunak. ſaſoneem. Ar wiſlabako mehaniſmu, kuri reguleti; **ſelta, ſudraba, melnee un nikela pulkſteni.**
Katalogi par brihwu.
Graweera darbi teek **labi un lehti iſdariti.**
Waldmanu Roberts,
Rigâ, Marijas eelâ № 10.
Swehtdeenâs **atwehrts** no plkſt. 12—5 pehz puſd.

Atklahtâ torgâ tiks
pahrdots
10. ſeptembrî ſch. g., pulkſt. 10 no rihta, Jelgawas apgabala teeſas ſahlê **Dawidam Brederman pederoſchais nams,** kas atrodâs Jelgawâ, V. eezirkni, Skolas eelâ, ſem. hip. № 177. Hipoteekas parahdu 7380 rubk. Tuwakas ſinas dabonamas Jelgawas apgabala teeſas kanzlejâ.

4 daſchadas twaika
kulmaſchinas
un weena lokomobile
8 HP. (8 ſirgu ſp.) lehti pahrdodamas
H. E. G. Webera maſchinu fabrikâ. Jelgawâ.

Garſchigas
ſkotu ſilkes
paſtahwigi leelâ iſwehlê peedahwâ
C. Reinſchüſſels
Jelg. Leelajâ eelâ 66
telefons 515.

Paſaudets
ſwehtdeen, 3. aug. Wolguntes ſalumôs waſaras mehtelis. Pret atlihdſibu nododams Jelg. Pils eelâ № 8 pee **D. Jandahl** kga.

Jelgawas Latweeſchu Beedrib.
Ahrkahrteja generalſapulze
pirmdeen 25. augustâ, pulkſten 9 wakarâ.
Deenas kahrtiba:
1. Nama buhwes jautajums.
2. Preekſchneezibas ſuhdſiba pret weenu rewidentu.
Preekſchneeziba.

Panſija
dabonama Eſera eelâ № 27, pee **A. Müllera** kundſes. Turpat ari **klaweeres** preekſch mahzibas dabonamas.

Panſija
kahdâ peekl. familijâ teek peedahwata ſkolneekam, kas wehletos dalitees iſtabu ar kahdu 3 kl. realſkolneeku. Ari iſtaba ween. Jelg. Petera eelâ № 15, dſihw. 3.

Skolneeze
atron laipnu uſnemſchanu kahdâ iſglihtotâ eerehdna gimenê. Adreſi paſaka ſchis awiſes ekſpedizijâ.

Skolneezes
peenem korteli Salajâ eelâ № 4, eelas namâ, augſchâ, pa kreiſi.

Weena waj diwas **ſkolneezes**
war dabut atſewiſchku iſtabu; peeprasit Jelgawâ, Palejas eelâ № 30 pee ſobu ahrſtes.

Mahzeklis
wajadſigs material-kolonial pretſchu weikalâ. Kur? paſaka ſchis awiſes ekſpedizijâ.

Keegeli
dabonami **Apſcheneekôs** pretim Romas neſpehjneeku patwerſmei pee Jelgawas.

Paſaudeta
ſwehk. 10. aug. wakarâ **ſelta rokas ſprahdſe** ar akmeneem, no Latw. Beedr. dahrſa lihdſ Kangiſeru eelai 34. God. atradejs teek luhgts, pret pateiz. algu to nodot Kang. eelâ 34 bodê, pee Link.

Nahwes sina.

Pehz ilgas gruhtas zeeschanas nomira 8. augustà, pulksten 3 pehz pusdeenas wirsskolotaja Preedes seeweeschu skolas inspektrise un skolotaja

Paula Preede, dsim. Fischer.

Iswadischana us Erzogu-Kalnakroga kapeem no sehru mahjas. Esera eeà № 11, notiks treschdeen 13. augustà, pulksten 10 no rihta

Us klusu iswadischanu luhds

dsili apbehdinatee pakalpalizeji.

Jelgawà, 8. augustà 1908. g.

W. Olawa skolas

Tel. 3689. Rigà, Marijas eelà № 26. Tel. 3689.

I.

Seeweeschu Komerz-skola

ar wisàm scho skolu teesibàm.

Jaunu skolneetschu usnemschana un pehzeksameni 28. aug.

Bijuschàm skolneezèm, kas wehlàs apmeklet skolu, japeeteizàs rakstiski waj personigi wehlakais lihds 28. aug.

Mahzibas sahkums 1. sept.

Skolas nauda par pusgadu: V. kl. — 45 r., VI. kl. — 50 r. un VII. kl. — 55 r.

II.

VI. kl. Sehnu un meitenu Tirdsneezibas skola

ar wisàm scho skolu teesibàm.

Jaunu audseknu usnemschana 18. un 19. aug.

Pehzeksameni 19. aug. Mahzibas sahkums 20. aug.

Bijuscheem audsekneem, kas wehlàs apmeklet skolu, japeeteizàs rakstiski waj personigi wehlakais lihds 19. aug.

Jauna pahrlabota un paplaschinata programa.

Skolas nauda par pusgadu: I. kl. — 20 r., II. kl. — 25 r., III. kl. — 30 r., IV. — 35 r., V. kl. — 40 r. un VI. kl. — 45 r.

III.

Fridas Olaw Elementar-skola

sehneem un meitenèm ar 2 nodalàm.

Jaunu skolenu usnemschana 16. augustà. Mahzibas sahkums 20. augustà. Pirmajà nodalà usnem behrnus ari bes kahdàm sinaschanàm.

Skolas nauda pusgadà: I. nodalà 10 rbl. un II. nodalà 12½ rbl.

IV.

Korespondentu kursi

wihreeschem un seeweeschem.

Usnem personas ne jaunakas par 15 gadeem.

Mahziba sadalàs diwôs noslehgtôs kursôs: I. kurss no 1. septembra — 20. dezembrim un II. k. no 10. janw. — 20. maijam.

Kursôs mahza: 1) **Grahmatu weschanu** 20 r. par kursu, 2) **Kreewu korespondenzi** à 10 rbl., 3) **Wahzu korespondenzi** à 10 r. un 4) **tirdsneezibas aritmetiku** à 10 rbl.

Kas mahzàs weenà reisê wisus schos preekschmetus, tam jamaksà tik 35 rubl. par kursu. Maksat war ari par mehnescheem, bet, eestahjotees jaeemaksà 5 rbl., kurus wehlak eeskaita mahzibas maksà. Kursus beigusschee dabu atteezigus atestatus.

Mahzibu pasneegs politechnikas dozents E. Birkhans un komerzskolas direktors W. Olaws.

Pee skolas pastahwoschà **birojà** mahzis: a) **rakstischanu** us maschinas à 15 rubl. un b) **stenografiju** à 15 rbl. Mahzibas sahkums katrà laikà. Kursa ilgums ap 3 mehnescheem. Korespondentu kursu dalibneekeem 5 rbl. lehtaki par preekschmetu.

Tuwakas sinas, skolu un kursu programas dabujamas skolu kanzelejà.

Peeteiktees un skolu preekschneeku personigi runat war ik deenas no pulksten 12—1, isnemot swehtdeenas.

Direktors: **W. Olaws.**

Latweeschu Laukfaimneeku

Ekonomiskàs Sabeedribas

Wihreeschu un Seeweeschu Skola.

(Progimnasija.)

Skolas mehrkis ir sagatawot skolneekus us eestahschanos projektejamà Jelgawas augstakà semkopibas skolà, kà ari real- un komerzskolu pehdejàs (augstakàs) klasês.

Programà usnemtas komerzsinibas, wahzu, frantschu un anglu walodas, kuràm tiks peegreesta sewischka wehriba.

Skolas nauda: sagatawoschanas klasês 15 rbl., I. un II. kl. 20 rbl. un III. un IV. kl. 25 rbl. pusgadà. Sabeedribas beedru behrneem un peederigeem skolas nauda paseminata.

Peeteikschanàs Jelgawà, Laukfaimneezibas Beedribas jaunajà namà, skolas kanzelejà, treschà stahwà, katru deenu no pulksten 11 lihds 1 pehzpusdeenà.

Usnemschanas ekfameni — **11.**, **16.** un **18.** augustà. Mahzibas sahkums **20.** aug.

Tuwakas sinas ir ari dabonamas Ekonomiskàs Sabeedribas maschinu weikalà, Jelgawà, Katolu eelà № 46.

Skolas preekschneeks: inscheneers J. Lihkais.

Uniformu stoffus

skolneekeem un skolneezèm.

Roberts Herzenbergs, Jelg.

Palihdsibas beedribas „Latwijas"

Wispahrigas isglihtibas kursi

preeksch abeja dsimuma ar pilnu widus skolu programu

Rigà, Tehrbatas eelà Nr. 15|17.

Pilns mahzibas kurss trihsgadigs. Kursôs dod wispahrigu isglihtibu, sagatawo us eestahschanos widus skolu daschadàs klasês, gimnasiju, realskolu un komerzskolu abituriju, kà ari us skolotaju un ziteem eksameneem.

Kursôs mahzis widus skolu skolotaji.

Preeksch fisikas, kimijas, dabas sinatnèm un sihmeschanas buhs ihpaschi kabineti.

Mahzibas notiks wakarôs.

Maksa par kahrtigo skolas pusgadu 30 rubku. Eestahschanàs nauda 3 rubli.

Luhgumus ar dokumenteem peenem ikdeenas no pulksten 1—4.

Usnemschana 25. augustà pulksten 7 wakarà.

Torgs.

25. augustà pulksten 12 pusdeenà **Jelgawas Latweeschu Beedribas telpâs** (Medema willâ)

isdos masakfolischanâ

jaunà beedribas nama buhwes darbus.

Planâ un aprehkinôs war eeskatitees pee beedribas preekschneeka redaktora **J. Weissmana,** Kangihseru eelâ № 14. Buhwes darbi wehrteti us apmehram 94,000 rubl.

Preekschneeziba.

Manâ no tautas apgaismoschanas ministrijas apstiprinatâ

skolâ

mahziba sahksees

rokdarbu nodalâ 16. augustâ un

faimneezibas nodalâ jauns kurss 25. oktobrî.

Tagadejâ kursâ wisas weetas jau aisnemtas.

Peeteikschanàs no plkst. 9—11 preeksch pusdeenas.

Rigâ, Alekfandra eelâ № 1, dsihw. 7.

Emilija Rosental-Rotman.

Dr. P. Jurjana

Wezmahtu skola Rigâ

ar walsts teesibàm. Jaunu skolneetschu usnemschana katru deenu. — Noteikumi rakstiski un mutiski pee Dr. **P. Jurjana,** Alberta eelâ 2a, tel. 3739. Kurss welkàs 9 mehneschi. Mahzibas latwiski. **Maksa 150 rbl.**

Dobelê.

3 kl. meitenu skola

E. Sichmann

Peenemschanas ekfameni 13. augustâ. — Mahziba sahksees 14. augustâ.

Wakara kursi,

kurôs teek sagatawoti **sehni** us eestahschanos wideju skolu sagatawoschanas klasês.

Jauni skolneeki war peeteiktees katru deenu no 5—7 pehz pusdeenas **Jelgawâ, Leelajâ eelâ № 55.**

Schepat war ari peeteiktees skolneeki pansijâ.

Jelgawas realsk. skol. **P. Rosenthals.**

Latw. Sawst. Apdrosch. Beedriba.

Kuldigâ atwehrta nodala.

Peenem apdroschinaschanâ wisadu kustinamu un nekustinamu mantu pilsehtâs un us laukeem. **Peeteikschanàs Kuldigâ, Katolu eelâ № 23, Kuldigas Latweeschu Beedribas namâ,** no pulksten 10—2 pehz pusd., waj katrâ laikâ pee schahdeem Nodalas preekschneeku kungeem: **Jahna Rubula kga** (Leepajas eelâ № 27), **Ansa Stamguta kga** (Smilksch eelâ, pascha namâ), **Mikela Grünberga kga** (Kuldigas pagasta Reeksahtu mahjâs) un **Kristapa Hofmana kga** (Muzeneeku eelâ, pascha namâ).

Zentralwalde: Jelgawâ, Katolu eelâ № 44 (atwehrta katru deenu no pulksten 10—2).

Peenemu **ahdas, puhschla** u. **weneriskus slimneekus,**

Rigâ,

Terbatas eelâ № 7,

sawâ priwatklinikâ.

Runajams no 10—12 un no 4—5.

Dr. J. Krauksts.

Slimneekus, kaunuma, ahdas, sliktu mihselu slimib. eeksches, reimatisma un matu isfrisch. ikdeenas peenem no 9—1 u. 5—8 wak.

Dr. W. Loewenbergs, pr. ahrsts.

Rigâ, Leelâ Jaun eelâ 24, 2 tr.

netahlu no Daugawas tirgus.

Zaurskatischana ar elektr.

Prakt. sobu ahrste

Milda Sauliten

Jelgawâ, Palejas eelâ № 30.

Runas stundas no pulkst. 9—12 un no 3—5. Otrdeenàs un peektdeenàs no 7—8 wakarâ. No 20. augusta sch. g. mans dsihwoklis atradisees Katrinas eelâ № 6 (no tirgus pirmâ schkehrseelâ starp Katoku un Pasta eelàm, sanitates ahrsta Dr. Hoheiseka agr. dsihwokli.

Peenemu **sobu slimneekus** ikdeenas no plkst. 9½—1 un 4—6.

Spezialitate: eeleec mahkligus sobuk, porzelana plombas un **iswelk sobus gluschi bes sahpèm. Lauzeneekeem eewehrojami paseminatas zenas.**

Jelg. Leelajà eelà № 6,

Gutman-Rathaus.

Lihwdehrses muischas walde dara sinamu, ka **14. augustà** sch. g., pulksten 9 no rihta tiks

pahrdoti

wairakfolischanà pret tuhlit samaksu **meeschi, ausas** un **ahbolinsch** (atals) preeksch **noplaukschanas.**

Partiju

uhdeni zauri nelaidoschu

mehteln

pahrdod telpu truhkuma dehl par **lehtàm zenàm**

Mag.

J. Hertela

apteek. preeksch pahrdotawa

Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.

Печатать разрѣшается полиціею.

Drukats pee J. F. Steffenhagena un dehla.

Te klaht 1 peelikums.